

Milan Jesih: Grizljajal sem svinčnik

TJAN LJUBEŠEK, G 4. B

MENTORICA: MOJCA STARE ALJAŽ, PROF.

LJUBLJANA, 3. 1. 2019

O avtorju

- Rojen 14. aprila 1950, Ljubljana
- Študiral na Filozofski fakulteti - primerjalna književnost
- Pesnik, dramatik, pisec radijskih iger, prevajalec, pisec besedil za otroke, besedila za stripe in popevke
- Nagrada Prešernovega sklada (1986), Prešernova nagrada za najpomembnejše državno priznanje na kulturnem področju (2002)
- Uran v urinu, gospodar!; **Soneti (1989)**; Soneti drugi; Jamb; Legende; Usta...

Grizljaj sem svinčnik

(Grizljaj sem svinčnik ves preljubi
dan

in silil se z eno samo vrstico,
kakor da bi z neba vabikal ptico,
naj pride sest mi na odprto dlan,

pa nič; a bežni spanec je
doklical,

ko sem sede zakinkal poklapan,
neznane verze mi z obrobja sanj

– Obenem Luč, Lepoto In Resnico
–,

da sem samo strmel pobit
pobožen,

pred silo, ki je budnost ne pozna
saj roža je bila v imenu rože,

celo srce v rečenosti srca...

Buden ne vem ne teme ne
besed.

A je, pod zvezdami, je tak sonet

Zunanja zgradba

- Tradicionalna oblika soneta (2 kvartini in 2 tercini)
- Sonet postavljen v oklepaj
- Napisana v
ne visokem slogu (mešanica visokega in vsakdanjega govora)
 - *"Grizljaj sem svinčnik ves preljubi dan",*
 - *"silil sem se",*
 - *"zakinkal sem sede poklapan"*

*(Grizljaj sem svinčnik ves preljubi
dan*

*in silil se z eno samo vrstico,
kakor da bi z neba vabikal ptico,
naj pride sest mi na odprto dlan,*

*pa nič; a bežni spanec je doklical,
ko sem sede zakinkal poklapan,
neznane verze mi z obrobja sanj
– Obenem Luč, Lepoto In Resnico –,*

Nedelo – lirski subjekt se trudi pesniti, a ne najde pesniškega navdiha.

Pesnjenje primerja z težkim delom.

Trud ga uspava, a se v sanjah njegova nemoč prelevi v poetično ustvarjanje.

Sanje mu prinesejo verze, ki se jih v budnosti ni mogel spomniti.

*da sem samo strmel pobit
pobožen,
pred silo, ki je budnost ne pozna,
saj roža je bila v imenu rože,*

*celo srce v rečenosti srca...
Buden ne vem ne teme ne
besed.*

*A je, pod zvezdami, je tak
sonet.)*

Pesnik je presenečen nad verzi
iz sanj.

V sanjah spozna pravi pomen
besed.

Pesnik se zaveda, da snov
soneta ni tradicionalna, a trdi,
da sonet še vedno je.

Ideja

- Sonet je ironičen (pesnik pesni o nezmožnosti pesnjenja)
- Poetološka tematika
- Pesniško ustvarjanje je predvsem poslanstvo hkrati pa ne izključuje težavnosti opravljanja le tega

Vrednotenje

- Blokada ustvarjalnosti
- Včasih ustvarjalnost ne pride sama od sebe
- Ljudje potrebujemo motivacijo

Viri

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Milan_Jesih
- <http://gradiva.txt.si/slovenscina/slovenscina-za-gimnazije-srednje-sole/4-letnik/sodobno-slovensko-pesnistvo-2/milan-jesih-grizljaj-sem-svincnik/>
- Književnost na maturi 2017, Ana Jesenovec, Jaka Lenardič
- <https://www.delo.si/kultura/knjiga/klasik-ceprav-ni-niti-mrtev-niti-star.html>
- http://sigledal.org/geslo/Milan_Jesih